

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี
FACTORS AFFECTING STUDENT PARTICIPATION IN
ACTIVITIES RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
SUARNABHUMI NONTHABURI CENTER

ประเสริฐศักดิ์ มงคลนันทิพัฒน์

Prasertsak Mongkolnantiphat

E-mail: prasertsak.a@rmutsb.ac.th

กองบริหารทรัพยากรนทบุรี งานบริการและส่งเสริมการศึกษา หน่วยกิจกรรมนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี
Nonthaburi Resource Management Division, Educational Services and
Promotion Section, Student Activities Unit Rajamangala University of
Technology Suvarnabhumi, Nonthaburi Campus

(Receipt of the manuscript: February 14, 2026; Receipt of the revised
manuscript: May 14, 2026; Acceptance of the final manuscript: May 15, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา และ 3) เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาจำนวน 3,341 คน จาก 4 คณะ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกีฬามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.95) รองลงมาคือด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.91)

*Corresponding author e-mail: prasertsak.a@rmutsb.ac.th

ด้านศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.94) และด้านงานส่งเสริมวิชาการ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศและคณะสังกัด พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยพบว่า ควรพัฒนารูปแบบกิจกรรมให้มีความน่าสนใจ ทนสมัย และเน้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มากยิ่งขึ้น ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ให้มีความชัดเจน รวดเร็ว และทั่วถึง เพิ่มความถี่และความหลากหลายของกิจกรรมในทุกด้าน รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกกลุ่ม โดยเฉพาะ นักศึกษาภาคสมทบ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเท่าเทียม และควรพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

คำสำคัญ: ปัจจัย / กิจกรรมนักศึกษา / มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Abstract

This research aimed to 1) study the level of students' opinions toward participation in student activities, 2) compare the level of students' opinions toward participation in student activities, and 3) propose guidelines for promoting student participation in activities at Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi. The population in this study consisted of 3,341 students from four faculties. The sample size was determined using a 5 percent margin of error, resulting in a sample of 387 students selected through purposive sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation (S.D.). The reliability of the questionnaire was tested using Cronbach's alpha coefficient. The research findings revealed that the students' overall opinions toward participation in activities were at a high level ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.87). When considering each aspect individually, it was found that the sports activities aspect had the highest mean score ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.95), followed by social development and volunteer activities ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.91), cultural and arts activities ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.94), and academic promotion activities ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.89), respectively. The comparative analysis classified by gender and faculty affiliation showed no statistically significant differences at the 0.05 level.

The study suggested that activity formats should be improved to become more attractive, modern, and student participatory. Public relations should be enhanced to ensure clarity, speed, and accessibility. The frequency and variety of activities in all areas should also be increased. In addition, all groups of students, particularly part-time students, should be given equal opportunities to participate in activities. Furthermore, facilities and supporting environments should be improved to better accommodate student participation in university activities.

Keywords: Factors / student activities / Suvarnabhumi Rajamangala University of Technology

บทนำ

การอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคน การสร้างงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาประเทศ ทั้งยังเป็นตัวชี้วัดขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากล ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ประเทศจึงจำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ควบคู่กับการสร้างสรรค์องค์ความรู้บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัยพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2564)

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2566) ได้อธิบายว่าแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561–2580 ได้กำหนดให้อุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ โดยมุ่งปฏิรูประบบอุดมศึกษาทั้งด้านโครงสร้าง การบริหารจัดการ และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้อุดมศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564–2570 ยังมุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศในอนาคต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (2566) ได้อธิบายว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ มีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ นวัตกรรม และผู้ประกอบการที่มีสมรรถนะและทักษะวิชาชีพขั้นสูง เพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ โดยมหาวิทยาลัยยึดปรัชญาในการพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีขั้นสูงให้มีสมรรถนะด้านการเป็นผู้ประกอบการ และสามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศและนานาชาติ นอกจากการจัดการเรียนการสอนแล้ว การพัฒนานักศึกษาผ่านกิจกรรมนักศึกษาถือเป็นอีกกลไกสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ภาวะผู้นำ จิตอาสา คุณธรรมจริยธรรม และการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข กิจกรรมนักศึกษายังช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้การใช้สิทธิและหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีน้ำใจนักกีฬา และสามารถเชื่อมความสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักศึกษาจากสถาบันอื่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาอย่างรอบด้าน

จากการดำเนินกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมยังคงเป็นกลุ่มเดิม ขณะที่นักศึกษาอีกจำนวนมากไม่ให้ความสนใจหรือไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ จากการสุ่มปรายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรม ใบลงชื่อเข้าร่วมกิจกรรม และแบบประเมินความพึงพอใจ พบปัญหาสำคัญ ได้แก่ เนื้อหา กิจกรรมไม่น่าสนใจ ระยะเวลาการจัดกิจกรรมตรงกับเวลาเรียน และสถานที่จัดกิจกรรมไม่เอื้ออำนวยต่อการเข้าร่วม ส่งผลให้จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยตรง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนาการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดด้านแรงจูงใจ (Motivation Theory)

แนวคิดด้านแรงจูงใจและพฤติกรรมของบุคคลอธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากแรงผลักดันทั้งภายในและภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำของบุคคล โดย Abraham H. Maslow (1970) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) ซึ่งอธิบายว่า มนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่ความต้องการพื้นฐานด้านร่างกาย ความปลอดภัย ความรักและการยอมรับจากสังคม ความภาคภูมิใจในตนเอง ไปจนถึงความต้องการพัฒนาศักยภาพสูงสุดของตนเอง บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการในแต่ละระดับตามลำดับขั้นดังกล่าว ขณะเดียวกัน Frederick Herzberg (1959) ได้เสนอทฤษฎีสองปัจจัย (Two-Factor Theory) โดยแบ่งปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานและความพึงพอใจออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยจูงใจ (Motivator Factors) ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมความพึงพอใจและกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยป้องกันความไม่พึงพอใจในการทำงาน แนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการอธิบายพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาได้ เนื่องจากแรงจูงใจและสภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมล้วนมีผลต่อการตัดสินใจและความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

2. แนวคิดด้านการมีส่วนร่วม (Participation Theory)

Cohen, J. M., และ Uphoff, N. T. (1980) อธิบายการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. แนวคิดด้านอิทธิพลทางสังคม (Social Influence Theory)

Albert Bandura (1977) อธิบายทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ซึ่งระบุว่า บุคคลสามารถเรียนรู้พฤติกรรมผ่านการสังเกตและเลียนแบบผู้อื่น เช่น เพื่อนหรือบุคคลต้นแบบ ส่งผลให้พฤติกรรมและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมทางสังคมหากนักศึกษาได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมครบทุกขั้นตอน จะส่งผลให้เกิดความผูกพันและเพิ่มระดับการเข้าร่วมกิจกรรม

4. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (Student Involvement Theory)

Alexander W. Astin (1984) อธิบายระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษามีความสัมพันธ์โดยตรงกับพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและสังคมนอกจากนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ชั้นปี และผลการเรียน ยังมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาและทักษะในศตวรรษที่ 21

George D. Kuh (2009) อธิบายการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาช่วยเสริมสร้างทักษะที่สำคัญ เช่น ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 กิจกรรมยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาตนเองนอกห้องเรียน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยกำกับดูแล

6. แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบของการเข้าร่วมกิจกรรม

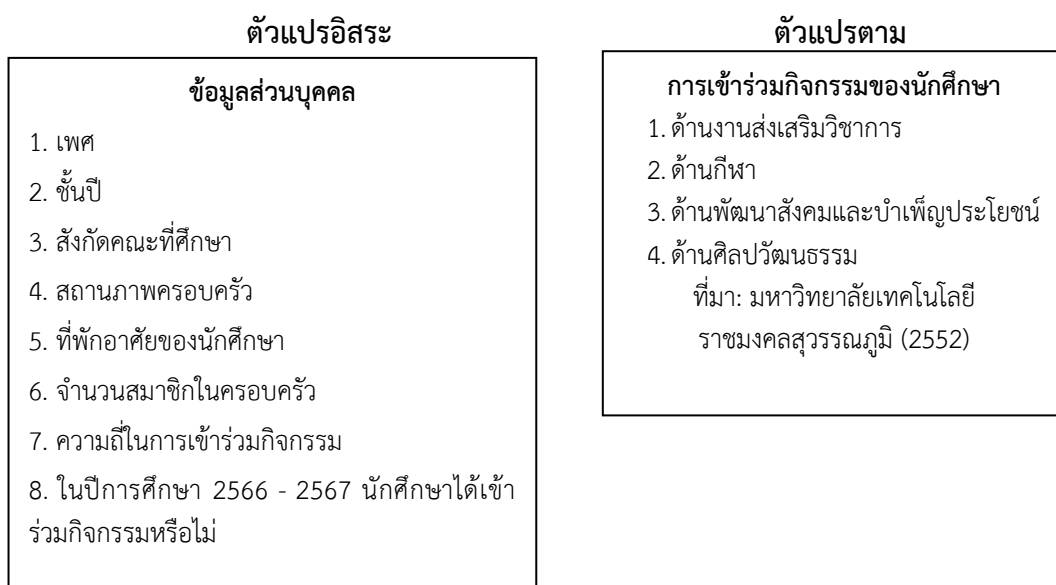
Alexander W. Astin (1999) อธิบายการเข้าร่วมกิจกรรมจะก่อให้เกิดประโยชน์ในหลายด้าน แต่หากขาดการบริหารจัดการเวลา อาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสัมพันธ์ส่วนตัวได้

George D. Kuh (2009) อธิบายว่านักศึกษาควรจัดสมดุลระหว่างการเรียนและกิจกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาตนเอง

จิรวัดน์ วีรังกร (2542) อธิบายว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการพัฒนานักศึกษา ซึ่งช่วยเสริมสร้างทั้งความรู้ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต ภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบต่อสังคม อันจะนำไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพครบถ้วนทั้งด้านวิชาการและการดำรงชีวิตในอนาคต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (2550) ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษา พ.ศ. 2550 โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาดังนี้ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้สิทธิ และหน้าที่ของตนเองในระบบประชาธิปไตย โดยฝึกและปลูกฝังนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา เพื่อประโยชน์ในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในด้านประสบการณ์ วิชาการและวิชาชีพแก่นักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ บุคลิกภาพ พลานามัย มีน้ำใจนักกีฬา และเป็นสวัสดิการส่วนรวมของนักศึกษา เพื่อส่งเสริม ปลูกฝัง และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ภูมิปัญญา เอกลักษณ์อันดีงามของชาติ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เชื่อมความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และความรู้ความเข้าใจระหว่างนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ และสถาบันการศึกษาอื่น เพื่อฝึกฝนการเป็นผู้นำทางสังคม เสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทุกด้าน เพื่อความเจริญและความมั่นคงของประเทศ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษา จาก 4 คณะ จำนวน 3,341 คน ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2567 สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2567) ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะศิลปศาสตร์

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา จาก 4 คณะ ซึ่งได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรการคำนวณของทาโรยามะ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ทั้งนี้เพื่อลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล และเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลจึงขอเก็บข้อมูลจำนวน 387 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็น และได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนการกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลและการกำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผล และได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ เลขที่โครงการ IRB-RUS-2568-026-V.02 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และ แปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ในการกำหนดค่าเฉลี่ย และมีความหมายในแต่ละช่วงดังต่อไปนี้

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale 5 ระดับความคิดเห็น คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด รวมคำถามทั้งสิ้น 40 ข้อ มีค่าความ

เชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.977 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) Cronbach (1990) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นกำหนดเกณฑ์การแปลค่าช่วงคะแนน

- 1.00 – 1.49 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 1.50 – 2.49 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อย
- 2.50 – 3.49 หมายถึง อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 3.50 – 4.49 หมายถึง อยู่ในระดับ มาก
- 4.50 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับ มากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามออนไลน์ ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คณะ ตอบแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และนำแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และ แปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้ เปรียบเทียบจำแนกตามเพศ ชั้นปี คณะ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี ภาพรวมทุกด้าน

(n=387)

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ด้านงานส่งเสริมวิชาการ	3.75	0.89	มาก
2	ด้านกีฬา	3.81	0.95	มาก
3	ด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์	3.81	0.91	มาก
4	ด้านศิลปวัฒนธรรม	3.77	0.94	มาก
รวม		3.79	0.87	มาก

จากตารางข้างต้นจะพบว่า ความคิดเห็น ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79, S.D.=0.87$) อันดับแรก ด้านกีฬา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81, S.D.=0.95$) รองลงมา ด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81, S.D.=0.91$) ด้านศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, S.D.=0.94$) และลำดับท้ายสุด ด้านงานส่งเสริมวิชาการ ($\bar{X} = 3.75, S.D.=0.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

(n= 387)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1.ด้านงานส่งเสริมวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.161	2	.081	.100	0.904
	ภายในกลุ่ม	308.146	384	.802		
	รวม	308.307	386			
2.ด้านกีฬา	ระหว่างกลุ่ม	.681	2	.341	.376	0.687
	ภายในกลุ่ม	348.383	384	.907		
	รวม	349.065	386			
3.ด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.950	2	.975	1.164	0.313
	ภายในกลุ่ม	321.651	384	.838		
	รวม	323.601	386			
4.ด้านศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3.863	2	.193	2.191	0.113
	ภายในกลุ่ม	338.538	384	.882		
	รวม	342.40	386			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.224	2	.612	.795	0.453
	ภายในกลุ่ม	295.746	384	.770		
	รวม	296.970	386			

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่าระดับความคิดเห็น จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่ต้องการทดสอบความแตกต่างวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's test)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคณะสังกัดที่ศึกษา

(n= 387)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1.ด้านงานส่งเสริมวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	5.074	3	1.691	2.136	0.95
	ภายในกลุ่ม	303.233	383	.792		
	รวม	308.307	386			
2.ด้านกีฬา	ระหว่างกลุ่ม	7.412	3	2.471	2.770	0.41
	ภายในกลุ่ม	341.653	383	.892		
	รวม	349.065	386			
3.ด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	7.272	3	2.424	2.935	0.33
	ภายในกลุ่ม	316.328	383	.826		
	รวม	323.601	386			
4.ด้านศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	9.509	3	3.170	3.647	0.13
	ภายในกลุ่ม	332.892	383	.869		
	รวม	342.400	386			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	6.916	3	2.305	3.044	0.29
	ภายในกลุ่ม	290.054	383	.757		
	รวม	296.970	386			

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคณะสังกัดที่ศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่ต้องการทดสอบความแตกต่างวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ด้านงานส่งเสริมวิชาการ ให้ข้อเสนอแนะว่า กิจกรรมยังขาดความน่าสนใจและมีลักษณะเป็นทางการมากเกินไป อีกทั้งนักศึกษายังขาดความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วม

ด้านกีฬา ควรเพิ่มความถี่ในการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา โดยเฉพาะในระดับภายในศูนย์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมมากขึ้น รวมทั้งควรพัฒนาคุณภาพของกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและน่าสนใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรใช้กิจกรรมกีฬาเป็นเครื่องมือในการผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน

ด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาเสนอให้มีการจัดกิจกรรมในลักษณะค่ายอาสาและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษาให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังเห็นว่าควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกกลุ่ม โดยเฉพาะนักศึกษาภาคสมทบ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเท่าเทียม

ด้านศิลปวัฒนธรรม ควรกระจายช่วงเวลาการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม ไม่กระจุกตัวอยู่ในภาคการศึกษาเดียว และควรมีการแจ้งข้อมูลล่วงหน้าพร้อมเอกสารที่ชัดเจน นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมไทยที่หลากหลาย และสนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปะในลักษณะที่เปิดกว้างมากขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาภาคสมทบเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านงานส่งเสริมวิชาการ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากจากการศึกษาพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาทำให้มีโอกาสช่วยเหลือสังคม มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้ตรงกับความต้องการและความสนใจ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิภวิชัย ทิพย์ธีรเศวต (2565) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และอำนวย ช้างโต (2564) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี ซึ่งพบว่า ด้านส่งเสริมวิชาการมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ในเชิงวิเคราะห์ว่า กิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการมีลักษณะตอบสนอง “ความต้องการหลัก” ของนักศึกษาโดยตรง กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะ และศักยภาพที่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในการเรียนและการประกอบอาชีพ จึงก่อให้เกิดแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ในการเข้าร่วมสูงนอกจากนี้ กิจกรรมดังกล่าวยังมีความเชื่อมโยงกับการเรียนการสอน หรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ศึกษา ทำให้นักศึกษามองเห็นประโยชน์เชิงรูปธรรมอย่างชัดเจน เช่น การเพิ่มพูนความรู้เฉพาะทาง การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม และการสร้างประสบการณ์นอกห้องเรียน สรุปได้ว่าการที่ผลการวิจัยด้านงานส่งเสริมวิชาการอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากลักษณะของกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา มีประโยชน์เชิงรูปธรรม และสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน จึงส่งผลให้นักศึกษาให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมในระดับสูง

2. ด้านกีฬามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาพบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาทำให้มีความรู้ด้านกติกาของกีฬาประเภทต่าง ๆ ช่วยพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้ภัย และสามารถทำงานเป็นทีมได้ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ ความอดทน และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิภวิชัย ทิพย์ธีระเสวต (2565) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ซึ่งพบว่า กิจกรรมด้านกีฬาช่วยส่งเสริม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของนักศึกษาทั้งนี้ อาจอธิบายได้ในเชิงวิเคราะห์ว่า กิจกรรมด้านกีฬามีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้อย่างหลากหลาย มิติในเวลาเดียวกัน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม กล่าวคือ นอกจากจะช่วยเสริมสร้างสุขภาพร่างกายแล้ว ยังเป็นช่องทางในการระบายความเครียดจากการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในบริบทของนักศึกษาที่ต้องเผชิญกับภาระทางวิชาการนอกจากนี้ กิจกรรมกีฬายังมีลักษณะเป็นกิจกรรมกลุ่มที่ต้องอาศัยความร่วมมือ การสื่อสาร และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จึงช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคมและการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Albert Bandura (1977) ที่อธิบายว่า บุคคลสามารถเรียนรู้พฤติกรรมและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์และการสังเกตผู้อื่นในสังคมอีกทั้ง กิจกรรมด้านกีฬายังมีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ให้ “ผลตอบแทนทางจิตใจทันที” เช่น ความสนุกสนาน หรือความสำเร็จจากการแข่งขัน ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าผลจะอยู่ในระดับมาก แต่ยังพบข้อจำกัดด้านเวลา

เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นการศึกษาเป็นหลัก ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ในบางช่วงเวลา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยด้านเวลายังคงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การที่ผลการวิจัยด้านงานกีฬาอยู่ในระดับมากเป็นผลมาจากลักษณะของกิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม รวมถึงมีความสนุกสนานและช่วยผ่อนคลายความเครียด จึงทำให้นักศึกษาให้ความสำคัญและมีแนวโน้มเข้าร่วมกิจกรรมในระดับสูง

3. ด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ มีความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก จากการศึกษาพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริงของสังคม รู้จักการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีระเบียบวินัย และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม อีกทั้งยังช่วยปลูกฝังจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภลักษณ์ ร่วมจิตร (2556) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมด้านสังคมช่วยพัฒนาจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อของนักศึกษา ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ในเชิงวิเคราะห์ว่า กิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์มีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ตอบสนอง “คุณค่าภายใน” ของนักศึกษา (Internal Values) มากกว่าผลประโยชน์เชิงวัตถุ กล่าวคือ นักศึกษาจะเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) และรู้สึกว่าคุณค่าเมื่อได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม นอกจากนี้ กิจกรรมลักษณะดังกล่าวมักเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงในบริบทของชุมชน ทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Experiential Learning) ซึ่งช่วยเสริมสร้างทั้งทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน และความเข้าใจในสังคมอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์อยู่ในระดับมาก เนื่องจากกิจกรรมมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และเกิดความรู้สึกถึงคุณค่าในการช่วยเหลือสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น จึงทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวในระดับสูง

4. ด้านศิลปวัฒนธรรม มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมช่วยส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม อีกทั้งยังช่วยพัฒนาด้านสุนทรียภาพ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิภวิญญู ทิพย์ธีรเสวต (2565)

ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ซึ่งพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับมากทั้งนี้ อาจอธิบายได้ในเชิงวิเคราะห์ว่า กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมมีลักษณะเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับ “อัตลักษณ์และคุณค่าทางสังคม” ของนักศึกษา กล่าวคือ การได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม ทำให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และตระหนักถึงคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมนอกจากนี้ กิจกรรมดังกล่าวยังมีลักษณะเป็นกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกทางความคิดและอารมณ์ ส่งผลต่อการพัฒนาด้านสุนทรียภาพ (Aesthetic Development) และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาอีกทั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมยังตอบสนองความต้องการด้านจิตใจและการพัฒนาตนเองในระดับสูง โดยเฉพาะความต้องการด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและการเติมเต็มศักยภาพของตนเอง

5. ผลการวิจัยที่พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาจำแนกตามเพศ ชั้นปี และคณะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลดังกล่าวมิได้เป็นตัวแปรหลักที่ส่งผลต่อความคิดเห็นหรือพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ทั้งนี้ อาจอธิบายได้จากหลายประเด็นเชิงทฤษฎีและบริบทของสถาบันการศึกษา กล่าวคือ ตามแนวคิดด้านแรงจูงใจของ Abraham H. Maslow. (1970) และ Frederick Herzberg (1959) อธิบายว่า บุคคลมีความต้องการพื้นฐานที่คล้ายคลึงกัน เช่น ความต้องการการยอมรับ การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และความสำเร็จ ซึ่งเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้นักศึกษาทุกกลุ่มมีแนวโน้มในการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยไม่ขึ้นอยู่กับเพศหรือสาขาวิชา นอกจากนี้ แนวคิดการเรียนรู้ทางสังคมของ Albert Bandura (1977) ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมของบุคคลได้รับอิทธิพลจากการสังเกตและเลียนแบบบุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีลักษณะเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง ส่งผลให้นักศึกษามีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน ขณะเดียวกัน ระบบการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกเพศ ทุกชั้นปี และทุกคณะสามารถเข้าร่วมได้อย่างเท่าเทียม ประกอบกับการกำหนดให้การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาในรูปแบบชั่วโมงกิจกรรม ยังเป็นปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ส่งเสริมให้นักศึกษาทุกกลุ่มให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับใกล้เคียงกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของนักศึกษาของ Alexander W. Astin (1984)

ที่ระบุว่า ระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษามีความสำคัญต่อพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเน้นว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมจริงมีความสำคัญมากกว่าลักษณะพื้นฐานของผู้เรียน จึงอาจกล่าวได้ว่า การที่ไม่พบความแตกต่างในงานวิจัยครั้งนี้เป็นผลมาจากการที่นักศึกษาทุกกลุ่มมีโอกาและแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้ระบบและสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน ในเชิงนโยบาย ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของมหาวิทยาลัยในการจัดกิจกรรมที่มีความครอบคลุมและเท่าเทียม สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าควรให้ความสำคัญกับ “ช่วงเวลา” ในการจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสำหรับนักศึกษาภาคสมทบหรือผู้ที่อยู่ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งอาจมีข้อจำกัดด้านเวลาแตกต่างจากนักศึกษาภาคปกติ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่น เช่น การจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ หรือกิจกรรมระยะสั้นที่สามารถเข้าร่วมได้หลากหลายช่วงเวลา จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาทุกกลุ่มได้อย่างแท้จริง โดยสรุปแม้ผลการวิจัยจะไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กลับสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเอกภาพของระบบการจัดกิจกรรมและความเท่าเทียมในการเข้าถึงของนักศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะครบถ้วนทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และความรับผิดชอบต่อสังคมในอนาคต

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นว่า ด้านงานส่งเสริมวิชาการ การตอบแบบสอบถาม นักศึกษาให้ความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมไม่มีอะไรน่าสนใจ คนในมหาวิทยาลัยทั้งนักศึกษาและอาจารย์ก็ได้ใส่ใจ ทั้งนี้ อยากให้มีการเข้าค่าย หรือจัดกิจกรรมวิชาการ ให้ปรับปรุงให้เป็นระบบ ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนและรวดเร็ว หลักสูตรเกี่ยวกับระเบียบวินัยและศีลธรรมที่ถูกต้องที่ไม่ใช่การบังคับข่มขู่ อยากให้จัดกิจกรรมให้ภาคสมทบ ด้านกีฬา นักศึกษาให้ความคิดเห็นว่า ควรจัดแข่งภายในศูนย์มากขึ้นให้มีการพัฒนาด้านกีฬามากกว่านี้ กิจกรรมต่าง ๆ ไม่ได้ดีเท่าที่ควร ให้จัดบ่อยเป็นการให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายจากการเรียนมากขึ้นสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และให้มีการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนและรวดเร็ว อยากให้จัดกิจกรรมให้ภาคสมทบอยากให้มีสนามกีฬา ด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาให้ความคิดเห็นว่า อยากให้มีการเข้าค่ายอาสาบำเพ็ญประโยชน์ การประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนและรวดเร็วเห็นควรให้มีการจัดกิจกรรมให้ไปเก็บขยะตามพื้นที่ต่างๆ อยากให้จัดกิจกรรมให้ภาคสมทบ ด้านศิลปวัฒนธรรม อยากให้แบ่ง

มาจัดเทอม 1 บ้างไม่รวมอยู่ในเทอม 2 ทั้งหมด และบอกล่วงหน้าและมีเอกสารที่ชัดเจน เห็นควรให้นักศึกษาเข้าร่วมวัฒนธรรมต่าง ๆ ของประเทศไทยมากขึ้น ส่งเสริมด้านงานศิลปะ แบบเปิดกว้าง อยากให้จัดกิจกรรมให้ภาคสมทบ

ข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษามุ่งเน้นการสำรวจระดับความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา และการเปรียบเทียบความคิดเห็นตามลักษณะส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยไม่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุหรืออิทธิพล ระหว่างตัวแปรด้วยสถิติขั้นสูง ดังนั้น การใช้คำว่า “ปัจจัยที่ส่งผลต่อ” ในการวิจัยครั้งนี้ จึงหมายถึงองค์ประกอบหรือประเด็นของกิจกรรมที่นักศึกษาให้ความคิดเห็นและสะท้อน ระดับการรับรู้เท่านั้น มิได้หมายถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลโดยตรงระหว่างตัวแปรวิจัย

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมงานด้านกิจกรรมนักศึกษามากขึ้น ให้ความสำคัญ เช่น การนำกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาและการจบการศึกษา ทั้งนี้ควรประกาศ เกียรติคุณแก่นักศึกษางานกิจกรรมดีเด่น และคณะกรรมการกิจกรรมนักศึกษาควรให้ ความสำเร็จในการปรับปรุงพัฒนากิจกรรม อาทิ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านกระบวนการ ทำงาน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

นโยบายด้านการพัฒนารูปแบบกิจกรรม (Activity Design Policy) มหาวิทยาลัย ควรกำหนดนโยบายในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ และ ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาในแต่ละกลุ่ม โดยเน้นกิจกรรมเชิงปฏิบัติ เช่น ค่าย วิชาการ ค่ายอาสา กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning)

นโยบายด้านการบริหารจัดการกิจกรรม (Activity Management Policy) ควรมี การวางระบบการบริหารจัดการกิจกรรมให้มีความเป็นระบบ ชัดเจน และมีมาตรฐาน เดียวกัน ทั้งในด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล รวมถึงกำหนดปฏิทิน กิจกรรมล่วงหน้าอย่างชัดเจน เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางแผนเข้าร่วมได้อย่างเหมาะสม

สรุปเชิงนโยบายการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้อง ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการทั้งด้านรูปแบบกิจกรรม การบริหารจัดการ การสื่อสาร การสนับสนุนทรัพยากร และการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรม และส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาในทุกมิติอย่าง ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระหว่างการปิดภาคเรียน การอธิบายชี้แจงการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ ทำให้เกิดปัญหาในการตอบที่ไม่ครบถ้วน

1. ควรทำการวิจัยการติดตามผลไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา
2. ควรทำการวิจัยจัดทำแผนบูรณาการเพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ ทั้งด้านวิชาการและด้านกิจกรรมนักศึกษาให้ควบคู่กันไป
3. ทำการศึกษาระดับคุณลักษณะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะในการแก้ไขปัญหา ทักษะความเป็นผู้นำ และความมีมนุษยสัมพันธ์ ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.(2564). กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564. *ราชกิจจานุเบกษา*.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.(2566). *กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2566–2570*.
- จิรวัดน์ วีรังกร.(2542). *พื้นฐานทักษะการดำเนินกิจกรรมนิสิต*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี.ที. พัฒนาการพิมพ์ จำกัด.
- ภูมิภวิษณ์ ทิพย์ธีระเสวต.(2565). ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. *วารสารศิลปศาสตร์ มทร.กรุงเทพ*, 4(2), 11–24.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.(2550). *ระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษา พ.ศ. 2550*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.(2566). *แผนพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พ.ศ. 2566–2570*. สืบค้นจาก https://plan.rmutsb.ac.th/upload/data_information/plan/แผนยุทธศาสตร์_2566-2570.pdf
- ศุภลักษณ์ ร่วมจิตร.(2556). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, จัน ท บ, ธี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.

- สำนักงานนโยบายและแผนการอุดมศึกษา.(2566). *แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561–2580*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.(2564). *แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564–2570*.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.(2566). *กรอบนโยบาย อววน. พ.ศ.2566–2570*.
- สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. (2567). รายงานจำนวนนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. ระบบทะเบียนและประเมินผล. สืบค้นจาก <https://reg.rmutsb.ac.th/>
- อำนวย ช่างโต.(2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ กองบริหารทรัพยากรสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- Abraham H. Maslow.(1970). *Motivation and personality (2nd ed.)*. New York: Harper & Row.
- Alexander W. Astin.(1984). Student involvement: A developmental theory for higher education. *Journal of College Student Personnel*, 25(4), 297-308.
- Alexander W. Astin.(1999). Student involvement: A developmental theory for higher education. *Journal of College Student Development*, 40(5), 518–529.
- Albert Bandura. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. *World Development*, 8(3), 213–235.
- Frederick Herzberg. (1959). *The motivation to work*. New York: John Wiley & Sons.
- Lee J. Cronbach. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. New York: Harper & Row.

- George D. Kuh. (2009). What student affairs professionals need to know about student engagement. *Journal of College Student Development*, 50(6), 683–706.
- George D. Kuh. (2009). The national survey of student engagement: Conceptual and empirical foundations. *New Directions for Institutional Research*, 2009(141), 5–20.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An introductory analysis (3rd ed.)*. New York: Harper & Row.